

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

**Monitoring možností internetového připojení a služeb v zařízení
poskytujících sociální služby a jejich využití klienty**

Natálie Morávková

**Bakalářská práce
2017**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Natálie Morávková**
Osobní číslo: **E13729**
Studijní program: **B6209 Systémové inženýrství a informatika**
Studijní obor: **Informatika ve veřejné správě**
Název tématu: **Monitoring možností internetového připojení a služeb v zařízeních poskytujících sociální služby a jejich využití klienty.**
Zadávací katedra: **Ústav systémového inženýrství a informatiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce bude v zařízeních poskytujících sociální služby monitorovat možnosti internetového připojení pro klienty, vysledovat zájem klientů o tyto služby a zájem o další vzdělávání v oblasti počítačové gramotnosti. Výsledkem práce bude porovnání zájmu klientů a poskytovaných služeb za určité období.

Osnova:

- Vymezení sociální politiky a pojmu senior, charakteristika služeb pro seniory
- Sociální služby pro seniory v Pardubickém kraji
- Senioři a dnešní společnost
- Informační potřeby seniorů, vzdělávání seniorů
- Informační a komunikační technologie a jejich využití seniory

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

MUSIL, Josef. Komunikace v informační společnosti. Praha. Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2007. 144 s. ISBN 978-80-86723- 39-6.

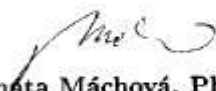
PETRUSEK, Miloslav. Společnost pozdní doby. Praha. Sociologické nakladatelství, 2006. 461 s. ISBN 80-86429-63-6

RABUŠICOVÁ, Milada. Vzdělávání dospělých v různých fázích životního cyklu: priority, příležitosti a možnosti rozvoje. Pedagogika, roč. LVI, č.2, 2006, ISSN 0031-3815.

TOMEŠ, Igor. Úvod do teorie a metodologie sociální politiky. Praha. Portál, 2010. 440 s. ISBN 978-80-7367-680-3

VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie II.: dospělost a stáří. Praha. Karolinum, 2007. 461 s. ISBN 978-80-246-1318-5.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Renáta Máchová, Ph.D.

Ústav systémového inženýrství a informatiky

Datum zadání bakalářské práce: **4. září 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **28. dubna 2017**

doc. Ing. Romana Provažníková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Pavel Petr, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 4. září 2016

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 24. 3. 2017

Natálie Morávková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Renatě Máchové Ph.D. za její odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Tato práce se zabývá monitorováním možností internetového připojení a služeb v zařízeních poskytující sociální služby a jejich využití klienty. Obsahem práce je výzkum v Domovech pro seniory na území Pardubického kraje. Výzkum probíhal formou dotazování. Výsledky výzkumu jsou reprezentována formou tabulek a grafů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Sociální politika, senioři, průzkum, domov pro seniory, připojení k internetu, informační potřeby

TITLE

Monitoring of internet connection in sanitary facilities and its utilization by clients

ANNOTATION

This thesis deals with monitoring of the feasibility of internet connection and services in institutions that provide social services and with monitoring its use by their clients. The fulfilment of this work is a research conducted through a survey which took place in retirement homes (nursing homes) in the Pardubice region. The research results are presented in form of tables and graphs.

KEYWORDS

Social policy, seniors, exploration, retirement house, internet connectivity, information need

OBSAH

ÚVOD	10
1 SOCIÁLNÍ POLITIKA A SLUŽBY PRO SENIORY	11
1.1 VYMEZENÍ POJMU SENIOR A STÁRNUTÍ	11
1.1.1 <i>Proces stárnutí</i>	12
1.1.2 <i>Kvalita života</i>	12
1.1.3 <i>Aktivní stárnutí</i>	13
1.1.4 <i>Potřeby seniorů</i>	13
1.1.5 <i>Gerontologie a geriatrie</i>	15
1.1.6 <i>Demografický pohled</i>	15
1.2 SOCIÁLNÍ POLITIKA	16
1.3 SOCIÁLNÍ SLUŽBY	18
1.3.1 <i>Sociální služby v České republice</i>	19
1.3.2 <i>Sociální služby pro seniory Pardubickém kraji</i>	20
1.4 DOMOVY PRO SENIORY	21
2 SENIOŘI A DNEŠNÍ SPOLEČNOST	27
2.1 SENIOŘI A INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE	27
2.2 VZDĚLÁVÁNÍ SENIORŮ	27
2.3 INFORMAČNÍ POTŘEBY	29
3 MONITORING VYUŽÍVÁNÍ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ SENIORY	31
3.1 MOŽNOST VYUŽITÍ INTERNETU V DOMOVECH PRO SENIORY	31
3.2 POROVNÁNÍ ZÁJMU KLIENTŮ	33
3.3 ZÁVĚREČNÁ POROVNÁNÍ	38
ZÁVĚR.....	40
POUŽITÁ LITERATURA	41
SEZNAM PŘÍLOH	45

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Domovy pro seniory podle krajů ČR k 31.12 2015	20
Tabulka 2: Kluby seniorů v Pardubicích	27
Tabulka 3: Počet ubytovaných klientů a druh připojení v domovech pro seniory	31
Tabulka 4: Zájem uživatelů	33
Tabulka 5: Potřeby seniorů.....	34

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Maslowova pyramida potřeb.....	12
Obrázek 2: Schéma empirického výzkumu	29
Graf 1: Vývoj dětské a postproduktivní složky obyvatelstva ČR mezi lety 2009-2065	15
Graf 2: Druhy připojení k internetu	32
Graf 3: Uživatelé podle pohlaví.....	35
Graf 4: Uživatelé podle věku.....	36
Graf 5: Jak často používáte počítač?	36
Graf 6: Jaké činnosti vykonáváte?	37

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

A3V	Akademie třetího věku
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DS	Domov pro seniory
PC	Počítač
Sb.	Sbírka zákonů
SMS	Krátká textová zpráva
U3V	Univerzita třetího věku

ÚVOD

V současné době se neustále zvyšuje zájem o informační a komunikační technologie. Týká se to všech skupin obyvatelstva. Současná generace je v kontaktu s informačními technologiemi od dětství. Starší obyvatelé, senioři, přišli do styku s těmito technologiemi až v pozdním věku svého života. Někteří se v této oblasti musí povinně vzdělávat, protože ti, co stále pracují a nemají důchodový věk, setkají se s počítači zpravidla v zaměstnání. Druhou skupinou jsou senioři, kteří se povinně vzdělávat nemusí, ale jsou aktivní a chtějí této problematice více rozumět.

Aktivita ve stáří, konkrétně aktivity vykonávané v domovech pro seniory, zlepšují obě stránky života seniorů. Jak psychickou, tak fyzickou. Někteří senioři ovšem nejsou vždy v dobré kondici. Hlavním důvodem bývá většinou jejich zdravotní stav, psychické rozpoložení, stařecká demence. Proto bývají často motivováni, jak se strany rodiny, tak ze strany zaměstnanců zařízení, v kterých jsou ubytováni. Aktivnějším uživatelům domovů pro seniory jsou doporučovány kluby seniorů, univerzity třetího věku. Tyto instituce, hlavně kluby pro seniory, mají v Pardubickém kraji hojně zastoupení.

Cílem práce bude v zařízeních poskytující sociální služby monitorovat možnosti internetového připojení pro klienty, vysledovat zájem klientů o tyto služby a zájem o další vzdělávání v oblasti počítačové gramotnosti. V rámci tohoto cíle budou vymezeny pojmy sociální politika a senior, dále budou podán přehled nabízených sociálních služeb pro seniory v Pardubickém kraji. Dále bude popsána problematika seniorů v dnešní společnosti, jejich potřeby a možnosti vzdělávání. V závěru práce bude podán přehled zájmu klientů v domovech pro seniory a poskytovaných služeb za určité období.

1 SOCIÁLNÍ POLITIKA A SLUŽBY PRO SENIORY

V této kapitole se budu zabývat pojmy senior a stárnutí. Dále bližším specifikováním celého procesu stárnutí, s kterým souvisí gerontologie a geriatrie.

1.1 Vymezení pojmu senior a stárnutí

Seniorem je chápán člověk, jehož věk je nad 65 let. Po této věkové hranici přechází člověk z fáze aktivního věku do fáze důchodového věku.

Důchodový věk je v každé zemi nastaven jinak. Dříve platilo, že muži narození před rokem 1965 měli jít do důchodu v 65 letech, stejně jako ženy s jedním dítětem. O rok dříve by šly do penze ženy se dvěma dětmi. Vzhledem k úpravě důchodové reformy si ale na penzi počkají ještě déle. Zrychlí se tempo pro sjednocení důchodového věku mužů a žen. Dříve platilo, že čím více má žena dětí, tím dříve jí vznikne nárok na standardní penzi. Tyto rozdíly se však postupně mají snižovat až k úplnému sjednocení nezávisle na pohlaví a počtu dětí. [8]

Podle Světové zdravotnické organizace je stařecký věk obdobím života, kdy se poškození fyzických či psychických sil stává manifestní při srovnání s předešlými životními obdobími. Uvedené vymezení stařeckého věku lze však aplikovat jen na určitou skupinu seniorů – na ty, u kterých je stáří nepřehlédnutelné. V současné době se pro druhou polovinu lidského života nejčastěji používá následující členění[14]:

- střední, zralý věk (45-59 let),
- vyšší věk, rané stáří (60-74 let),
- stařecký věk (75-89 let),
- dlouhověkost (90 let a výše).

Podle Mühlpachra dělíme stáří na periodizaci života (rozdělení do těchto věků) [22]:

- první věk (dětství),
- druhý věk (dospělost),
- třetí věk (pokles aktivity a nutnost odpočinku),
- čtvrtý věk (člověk se stává nesoběstačným).

Existuje odhad, podle něž se v prehistorických dobách věku nad 55 let nedožíval nikdo, a až do sedmnáctého století překročilo pětadesátiletý rok života pravděpodobně jen jedno procento populace. Do devatenáctého století se toto číslo zvýšilo přibližně na čtyři procenta

a dnes lidé starší 60 let tvoří dvanáct procent západní populace. Očekává se, že se tento poměr bude stále zvyšovat asi na patnáct procent na začátku příštího století a na dvacet procent v roce 2030. Dnešní západní populace je popisována jako obdélníková společnost. V důsledku toho, že v každé věkové dekádě žijí přibližně stejné počty lidí, podobá se histogram věkových dekád (s určitou dávkou představivosti) obdélníku. [35]

1.1.1 Proces stárnutí

Stárnutí je závěrečnou fází lidského vývoje a je třeba ho posuzovat jako součást lidské proměny. Avšak právě proto, že se jedná o proměnu nepřetržitou, je nesnadné nalézt uspokojivou definici okamžiku, ve kterém končí střední věk a začíná stáří. V průběhu řady let lze sledovat proměnu lidských fyzických a psychologických znaků charakterizujících obvykle střední věk ve znaky charakterizující stáří, přičemž je velice nesnadné určit dobu, kdy se člověk definitivně stane starým. Nejběžnějším měřítkem stárnutí je chronologický věk. Další běžně používanou mírou je sociální věk. [35]

Podle Hegyiho je možné věk člověka rozdělit z hlediska mnohých aspektů [10]:

- chronologický věk – věk kalendářní, odpovídá skutečně prožitému času bez ohledu na stav organismu,
- biologický věk – je důsledkem geneticky řízeného programu, působení zevního prostředí a způsobu života a přítomnost chorob nebo úrazů,
- funkční věk – odpovídá funkčnímu potenciálu člověka, je daný souhrnem charakteristik biologických, psychologických a sociálních,
- psychologický věk – je důsledkem funkčních změn v průběhu stárnutí, individuálních osobnostních rysů a subjektivního věku,
- sociální věk – zahrnuje přítomnost, resp. nepřítomnost životního programu a do jisté míry závisí na důchodovém věku.

1.1.2 Kvalita života

Sledování a hodnocení kvality života je možno pojmout jako subjektivní náhled pacienta či klienta na jednotlivé stránky jeho života. Uchování vitality do vysokého věku je výslednicí několika faktorů. K nejpodstatnějším náleží genetická a vrozená dispozice, převládající minulý a současný životní styl, prostředí, v němž daná osoba žije, stravování, opotřebení organismu, minulé i současné choroby degenerativní povahy, ale i takové faktory, jako je nezdolnost, zacházení se stresem, převládající psychické obranné mechanismy atd. Izolovat vliv faktorů

stáří od vlivu jiných faktorů je velmi těžké, není proto snadné určit, co je způsobeno věkem a co faktory jinými. Zatímco věkové faktory nelze změnit, jiné vlivy zpravidla ano. [9]

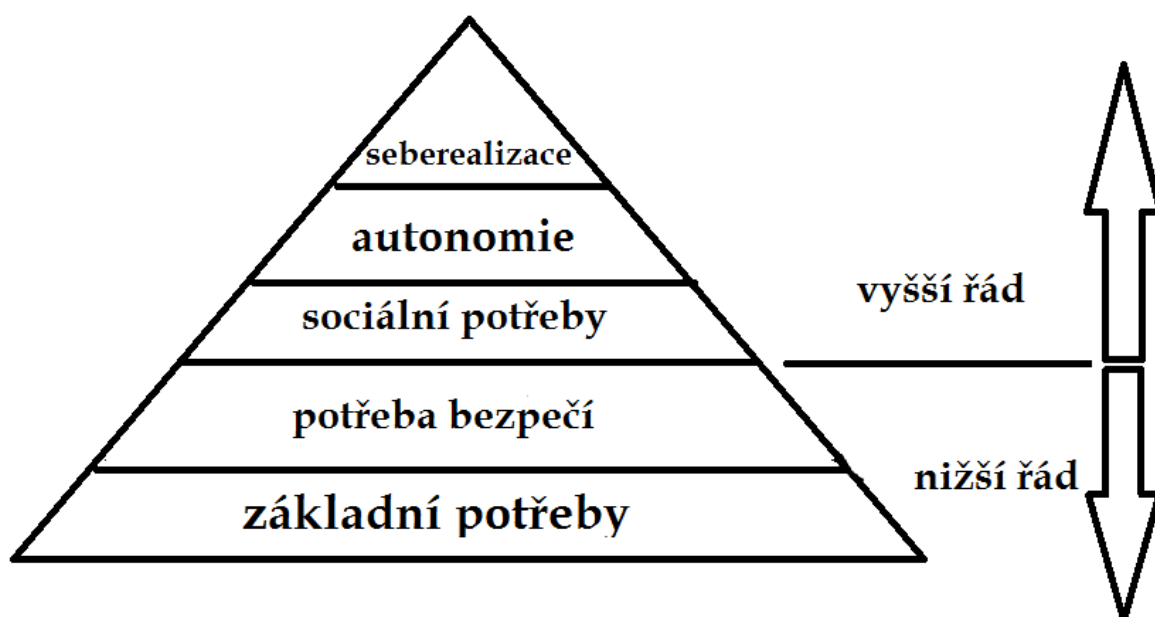
1.1.3 Aktivní stárnutí

Prvním konceptem aktivního stárnutí byl koncept komprese morbidity. To znamenalo, že lidé se dle tohoto konceptu měli snažit vyvarovat různým nemocem a tím se snažili „zdravě stárnout“. Tento koncept se ale postupem času nedal používat všude, jelikož část obyvatel trpí nemocemi, jako například Alzheimerova choroba.

Světová zdravotnická organizace aktivní stárnutí definuje jako proces zajištění optimálních příležitostí pro zdraví, účast na životě společnosti a bezpečí s cílem zajistit co nejlepší kvalitu života starších lidí.[21]

1.1.4 Potřeby seniorů

Lidské potřeby řadíme do motivací. A. H. Maslow (americký psycholog) se zabýval potřebami a motivacemi, které vyobrazil ve své známé pyramidě lidských potřeb.

Obrázek č. 1: Maslowova pyramida potřeb

Zdroj: vlastní

Potřeba je stav nedostatku nebo též přebytku. Je to situace, kdy lidský organizmus není ve stavu určité vyrovnanosti. Dle výše uvedeného obrázku můžeme rozčlenit jednotlivé fáze Maslowovi pyramidy [18]:

1. stupeň - fyziologické potřeby,
2. stupeň – potřeba bezpečí,
3. stupeň – sociální potřeby,
4. stupeň – potřeba autonomie,
5. stupeň – potřeba seberealizace a naplnění.

Základní (fyziologická) potřeba – základní potřebou lidského organismu je samozřejmě potřeba dýchání, vody, spánku, přijímání potravy.

Potřeba bezpečí – tato potřeba je člověku známa již od narození, můžeme ji chápat jako pocitovou. Každý jedinec tuto potřebu cítí. Je spokojený, když se cítí být milován a v bezpečí. Pro někoho je potřeba bezpečí chápána jako jistota v zaměstnání, ve studiu.

Sociální potřeby – milovat a být milován, sounáležitost. Každý člověk potřebuje kontakt s ostatními lidmi. Pokud to tak není, cítí se sám a osamocený.

Potřeba autonomie – svoboda rozhodování, senioři potřebují vědět a cítit, že mají svůj život ve svých rukou a mohou si sami rozhodnout, jak s ním naložit.

Potřeba seberealizace – snaha o nalezení smyslu života, snaha být co nejlepší (sám pro sebe).

Ve chvíli, kdy člověk zestárne, cítí se více sám. Někteří trpí syndromem „prázdného hnízda“. Pokud je opustí děti, cítí se osamoceni a nepotřební. Proto je velice důležité, aby byli senioři stále začleněni do společenského života. Během života si každý člověk navykne, jak nakládat s volným časem. V období, kdy odejde senior do důchodu, má na sebe více času, ale neví, jak s ním naložit. Nejlepší volbou je zvolit aktivní stárnutí. Senioři by měli více navštěvovat kulturní akce, komunikovat s ostatními členy společnosti a hlavně být aktivní.

Stárnoucí a starý člověk potřebuje přiměřené zdraví, materiální a finanční zázemí, místo, kde je doma, kde se cítí vážen a ctěn, kde ho mají rádi a kde on má někoho rád. Všichni mají potřebu být platní a prospěšní. [14]

1.1.5 Gerontologie a geriatrie

Gerontologie je obecný pojem pro nauku o stárnutí a stáří. Zkoumá je z pohledu biologického, demografického, sociálního a z mnoha dalších aspektů. Geriatrie je medicínou stáří, lékařským oborem, který se zabývá diagnostikou a managementem onemocnění ve stáří, ale také širšími souvislostmi z pohledu veřejného zdravotnictví. [11]

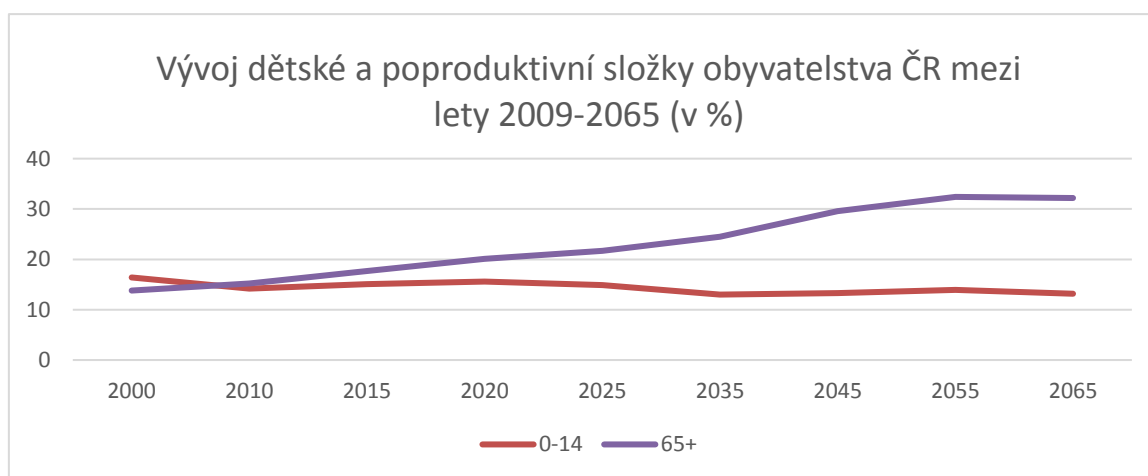
Geriatrie je samostatný lékařský obor poskytující specializovanou zdravotní péči nemocným vyššího věku. Cílem geriatrie je optimalizace zdravotního a funkčního stavu seniorů, zvláště snižování chronického omezení, snaha o snižování nemocnosti v pokročilém stáří, odvracení ztráty soběstačnosti a vytváření podmínek pro zachování účinnosti a účelnosti léčebných metod do nejvyššího věku. [26]

1.1.6 Demografický pohled

Nyní zaměřím na podrobnější charakteristiku gerontologie a stárnutí z demografického pohledu. Zjednodušeně lze říci, že stárnutí populace znamená zvyšování počtu obyvatel, kteří mají seniorský věk (65+). [25]

Demografické stárnutí je proces, při němž se postupně mění věková struktura obyvatelstva takovým způsobem, že se zvyšuje podíl seniorů a snižuje se podíl dětí mladších 15 let. Jak můžeme vidět na obrázku č. 1, kde je zaznamenán vývoj dětské a poproduktivní složky obyvatelstva ČR mezi lety 2009-2065.

Starší věkové skupiny rostou početně relativně rychleji než populace jako celek. Hlavní příčinou demografického stárnutí je spolu s poklesem porodnosti trvalý pokles specifických měr úmrtnosti vedoucí k prodlužování naděje dožití a tím k častějšímu dožívání se vyššího a vysokého věku.[6]

Graf č. 1: Vývoj dětské a poproduktivní složky obyvatelstva ČR mezi lety 2009-2065 (v %)

Zdroj: [6]

Průměrný věk české populace vzrostl za posledních 10 let o téměř 2 roky, z 38,8 let na současných 40,6 roku, přičemž do roku 2065 se očekává nárůst o dalších více než 8 let. Pokles porodnosti spolu s rostoucí střední délkou života se nejvýrazněji projevuje v hodnotách indexu stáří jako poměru počtu obyvatel ve věku 65 a více let a počtu dětí ve věku do 15 let. Tento index se z původní hodnoty 83,1 v roce 2000 zvýšil na současných 107 seniorů připadajících na 100 dětí do 15 let. Podle projekce ČSÚ by se měl v horizontu prognózy tento index zvýšit na obtížně představitelnou hodnotu 243,6, tedy že na každé dítě ve věku do 15 let by připadali více než dva senioři.[6]

Stárnoucí populace představuje obrovskou příležitost a výzvu. Příležitostí je možnost těžit z mnoha přínosů starší populace společnosti. S ohledem na tyto skutečnosti je nutné podporovat sociální začlenění a mezigenerační solidaritu.

Dle myšlenky generálního tajemníka OSN, Pan Ki-muna, je naší ambicí budovat budoucnost, kterou sami chceme. Musíme se zaměřit na populaci starší 60 let. Ta by měla v roce 2030 dosáhnout počtu 1,4 miliardy, což bude představovat 20 % populace. [24]

1.2 Sociální politika

Sociální politikou je soustavné a cílevědomé úsilí jednotlivých sociálních subjektů o změnu nebo o udržení a provozování svého, či jiného státního, samosprávného nebo nestátního sociálního systému.[36]Výsledkem sociální politiky je zpravidla ovlivněné chování objektů nebo sociálních subjektů.

Sociální politiku má nejen stát, ale každý subjekt v ní působící. V naší demokratické společnosti není podstatné, kdo sociální činnost prosazuje, ale to[19]:

- a) či a jaké zájmy sociální činnost sleduje,
- b) kdo sociální činnost zabezpečuje,
- c) kdo hradí náklady,
- d) zda je efektivně dosahováno původního záměru.

Objekty a subjekty sociální politiky

Objekty sociální politiky[25]:

- e) všichni obyvatelé (mají společné např. právo na zdravotní péči, rovný přístup ke vzdělání),

- f) určité skupiny obyvatel (např. rodiny s dětmi, senioři, nezaměstnaní),
- g) jednotlivci (lze je rozdělit např. dle věku, příjmů, pohlaví, vzdělání, ekonomické aktivity).

Subjekty sociální politiky[25]:

- h) stát a jeho orgány
- a) ústřední – např. Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zdravotnictví,
- b) územní – např. OSSZ, školské úřady, ÚP a jejich kontaktní místa
- i) místní komunity, obce, jejich orgány a instituce,
- j) zaměstnavatelé,
- k) občanské iniciativy, dobročinné organizace (např. Člověk v tísni),
- l) církve (mají významnou roli v oblasti mravní, v péči o zdraví, o handicapované obyvatelstvo),
- m) občané, rodiny, domácnosti (spojuje je především akt vzájemné pomoci při řešení sociálních situací, např. povodně).

Principy sociální politiky

Realizování sociální politiky je spojené s existencí vzájemných subsystémů, nástrojů, institucí, jejichž pomocí jsou naplňovány její cíle. Při volbě principů je důležité dodržování a respektování následujících nejvýznamnějších principů sociální politiky [14]:

- sociální spravedlnost,
- sociální solidaritu,
- respektování pravomocí organizačně nižších úrovní,
- účast.

Nástroje sociální politiky

Za nástroje sociální politiky se považují prostředky, jimiž sociální subjekt působí na sociální objekt nebo na jiný sociální subjekt. Těmito prostředky jsou zpravidla právo (ochrana), peníze a pomoc (dar či služba), kterými se uskutečňuje služba (darování a konání), regulace (zákazy a příkazy). [25]

Předmět sociální politiky

Předmětem je to, co se má zachovat, uspokojit nebo změnit. Nejčastěji jsou to [19] :

- n) podmínky práce a života člověka,
- o) události v lidském životě, které člověk neumí zvládnout vlastními silami a u nichž je sociální subjekt připraven pomoci klientovi zmírnit nebo odstranit jejich příčiny, následky a průvodní jevy.

1.3 Sociální služby

Sociální službou se rozumí činnost nebo soubor činností, zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. [40]

Důležité je rozlišit, kdo je poskytovatel sociální služby. Poskytovatelem sociální služby je právnická nebo fyzická osoba, která má k této činnosti oprávnění dle zákona č. 108/2006 Sb. o Sociálních službách.[25] Poskytovatelem nejsou rodinní příslušníci či jiné osoby, které pečují o své blízké či jiné osoby v domácím prostředí.

Uživatelé sociální služby může být kdokoliv, kdo vstoupí do smluvního vztahu s poskytovatelem sociální služby, jehož obsahem je zabezpečení těch činností, které popisuje zákon o sociálních službách. Tento pojem se používá jen v případech, kdy je trvale či jen dočasně zabezpečována pomoc a podpora v dohodnutém rozsahu oprávněným poskytovatelem. [39]

Sociální služby se dělí na státní a obecní a na služby nestátní. Dle Matouška se sociální služby dělí i podle jiných kritérií [19] :

- p) sociální služby preventivní, terapeutické a rehabilitační nebo intervenční a pečovatelské,
- q) služby poskytované v bytě, v centru (s provozem denním nebo týdenním) nebo v domově (rezidenčním v ústavu),
- r) službu poskytnutím informace, zastupováním (někoho před úřady), nebo úkonem (dovoz jídla, úklid),
- s) péči po určitou dobu nebo trvalou péči v rezidenčním zařízení.

1.3.1 Sociální služby v České republice

Prostřednictvím sociálních služeb je zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psychoterapie a socioterapie, pomoc při prosazování práv a zájmů.

Pro poskytování sociálních služeb fungují v České republice sociální zařízení. V zákoně je uvedeno, že druhů zařízení je v ČR 20. Zařízení jsou pro více skupin obyvatelstva (senioři, studenti, lidé bez domova). Já se nyní zaměřím na ty způsoby, které jsou nejčastěji vyhledávané a využívané kategorií seniorů. A to tedy [25] :

- **Sociální poradenství** – poskytuje osobám v nepříznivé sociální situaci potřebné informace přispívající k řešení jejich situace. Služba obsahuje poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při prosazování práv a zájmů. Služba se poskytuje bezúplatně. (např. rodinné poradny),
- **Sociálně zdravotní služby** – sociálně zdravotní služby napomáhají k zajištění fyzické a psychické soběstačnosti osob. Jsou určeny osobám, které již nepotřebují akutní zdravotní lůžkovou péči, ale současně jsou natolik nesoběstační, že potřebují pomoc druhé osoby při každodenních úkonech a tato pomoc jim z objektivních důvodů nemůže být zajištěna v domácím prostředí. Zdravotnické úkony jsou hrazeny z fondů veřejného zdravotního pojištění, [25]
- **Osobní asistence** – služba obsahuje pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při prosazování práv a zájmů. Služba se poskytuje za úplatu, [25]
- **Pečovatelská služba** – je terénní sociální služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejich situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Úkolem pečovatelské služby je řešit nepříznivou sociální situaci, [17]
- **Stacionáře denní a týdenní** – stacionáře poskytují pomoc seniorům, kteří potřebují pomoc jiné osoby. Služba je za úplatu, [25]
- **Domovy pro seniory** – dlouhodobá služba pro seniory, kteří například nemají nikoho, kdo by se o ně postaral nebo jejich pomoc již není v rámci možností,

- **Domovy se zvláštním režimem** – hlavním účelem je poskytování pobytových sociálních služeb osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, [25]
- **Domovy pro osoby se zdravotním postižením** – poskytování pobytové služby v domově pro osoby se zdravotním postižením osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, [25]
- **Odlehčovací služby** – terénní odlehčovací služba je určena seniorům, o které je pečováno v domácím prostředí. Tyto služby mají odlehčit pečujícím osobám v každodenní péči o seniora, dopřát jim nezbytný odpočinek nebo prostor pro vyřízení osobních záležitostí. Tyto služby jsou poskytovány odborným personálem domova seniorů.[7]

1.3.2 Sociální služby pro seniory Pardubickém kraji

Podle Českého statistického úřadu je k prosinci roku 2015 v kraji evidováno 516 372 osob. [5] Z toho ve věku 65 a více let je v našem kraji 93083 osob, tedy 18 %. Z toho mužů 38 937 a žen 54 146. V porovnání s rokem 2001 celkový počet obyvatel Pardubického kraje vzrostl. Největší nárůst zaznamenala věková kategorie 65 a více let (z 14,1 % v roce 2001 na 18,0 % v roce 2014).

V Pardubickém kraji působí celkem 128 poskytovatelů sociálních služeb, kteří mají registrované sociální služby s místem poskytování na území kraje. Celkem je v Pardubickém kraji registrováno 276 poskytovatelů sociálních služeb. [18] Další poskytovatelé působí na území Pardubického kraje bez registrované adresy zařízení (např. služby s celostátní působností, které do Pardubického kraje dojíždí) a řada služeb působících mimo území Pardubického kraje poskytuje své služby rovněž obyvatelům Pardubického kraje. [18]

Sociální služby, které jsou určeny seniorům na území Pardubického kraje, lze vidět v příloze A. [31]

Vzhledem k tématu mé práce, jsem rozdělila organizace, které poskytují sociální služby seniorům do třech základních skupin:

1. pobytové,
2. ambulantní,
3. terénní.

Zaměřovala jsem se na seniory, kteří jsou v sociálním zařízení dlouhodobě (v domově seniorů), tedy spadají do první skupiny, a to skupiny pobytové.

1.4 Domovy pro seniory

Níže v tabulce č. 1 je rozdělení domovů pro seniory podle krajů v ČR. V Karlovarském kraji je nejmenší počet zařízení, a to 14. Naopak v kraji Středočeském je zařízení 68 a s tím souvisí i největší počet uživatelů (4 901). Nejvyšší obsazenost míst je v kraji Vysočina (97,79%). V kraji Vysočina je 25 zařízení, ta nabízí 2 220 lůžek. Z toho je obsazených 2 171 lůžek (volných pouze 49 lůžek). Oproti tomu v kraji Ústeckém, v kterém se nachází 42 zařízení a ty nabízí 3 897 volných lůžek, je obsazených 3 600 lůžek. Využito volných míst klienty je v Ústeckém kraji 92,38 %.

Tabulka č. 1 – Domovy pro seniory podle krajů ČR k 31. 12. 2015

Území	Zařízení	Lůžka	Uživatelé	Využití míst (%)
Hl. m. Praha	25	2 439	2 349	96,31
Středočeský	68	5 108	4 901	95,95
Jihočeský	38	3 030	2 879	95,02
Plzeňský	23	1 779	1 730	97,25
Karlovarský	14	863	825	95,60
Ústecký	42	3 897	3 600	92,38
Liberecký	15	962	936	97,30
Královéhradecký	35	2 395	2 288	95,53
Pardubický	22	2 169	2 054	94,70
Vysočina	25	2 220	2 171	97,79
Jihomoravský	47	3 072	2 994	97,46
Olomoucký	34	2 569	2 492	97,00
Zlínský	37	2 800	2 707	96,68
Moravskoslezský	66	4 788	4 672	97,58
Česká republika	491	38 091	36 598	96,08

Zdroj: [4]

Muži a ženy častěji bydlí stále ve své domácnosti (byt, dům) a to nejčastěji v manželském svazku. Pouze 11 tisíc (1 %) seniorů v této věkové kategorii žije mimo domácnosti jako jednotlivá osoba v zařízení, zpravidla v domovech důchodců, domovech s pečovatelskou službou apod. Se stoupajícím věkem se struktura seniorů podle postavení v domácnosti mění. Se zvyšující se intenzitou úmrtnosti ve vyšším věku se jako důsledek ztráty partnera zvyšuje počet domácností jednotlivců seniorů, a naopak klesá podíl osob žijících v páru. Kromě toho také roste podíl osob, které využívají možnost spoužití s jinou domácností, nebo volí bydlení v zařízení. Osoby ve věku 85 a více let žijí ze 43 % nejčastěji samostatně, 13 % žije jako další osoba v rodinné domácnosti (např. rodič, tchán/tchyně nebo prarodič osoby v čele domácnosti)

a 12 % osob starších 85 let žije v zařízení, buď jako jednotlivec, nebo v partnerské dvojici v zařízení. [3]

Zařízení v Pardubickém kraji

Domovů pro seniory je na území Pardubického kraje k 30.11 2016 celkem 26 (z toho počet lůžek 2156). Zařízení jsou rozdělena níže podle názvu jejich poskytovatelů:

Domovy pro seniory

- Anděla (sociální družstvo),
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: osoby s chronickým onemocněním, senioři
- Centrum sociální pomoci města Litomyšl
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Čáslavská Care s. r. o.,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Česká katolická charita,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: mladší i starší senioři
- Domov důchodců Sv. Zdislavy
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: osoby se zdravotním postižením, senioři
- Domov důchodců Ústí nad Orlicí,

- druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
- forma poskytování: pobytová
- cílová skupina: osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby se zdravotním postižením, senioři
- Domov Na Kalvárii s. r. o.,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři nad 50 let
- Domov pro seniory Drachtinka,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Domov pro seniory Heřmanův Městec (Masarykovo náměstí),
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Domov pro seniory Heřmanův Městec (U Bažantnice),
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Domov pro seniory Sloupnice,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: osoby s chronickým onemocněním, senioři
- Domov seniorů Seč s. r. o.,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová

- cílová skupina: osoby s tělesným postižením, senioři
- Domov u Fontány,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Dům klidného stáří Glossus s. r. o.,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Ledax Vysoké Mýto, o. p. s.
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Lůžkové a sociální centrum pro seniory, o. p. s.,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Naděje o. s., Vysoké Mýto,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Seniorcentrum města Svitavy
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: osoby se zdravotním postižením, senioři
- Seniorcentrum Skuteč,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory

- forma poskytování: pobytová
- cílová skupina: senioři
- Sociální služby Česká Třebová,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením, senioři
- Sociální služby Lanškroun
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Sociální služby Moravská Třebová,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Sociální služby Pardubice-Na Dubině,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Sociální služby Pardubice-U Kostelíčka,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři
- Svazek obcí AZASS,
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: senioři

- Zařízení sociální péče Choceň
  - druh sociální služby: § 49 - domovy pro seniory
  - forma poskytování: pobytová
  - cílová skupina: osoby s chronickým onemocněním, osoby s mentálním postižením, osoby se zrakovým postižením, senioři

V současné době dochází k rozvoji zařízení pro seniory, která nejsou registrována. Jedná se o soukromá zařízení, kde veřejná politika nedokáže garantovat jakoukoliv kvalitu základních služeb. I proto se připravují legislativní opatření, která by měla tento způsob pomoci zpřehlednit a nastavit mechanismy proto, aby nedocházelo k porušování práv zainteresovaných osob (klientů služeb).

Jedná se především o zařízení, které jsou na úrovni domovů pro seniory (dle registračních podmínek), například Penzion pro seniory Staré Hradiště, Domov seniorů Pohodlí (Litomyšl).

Domov seniorů Pohodlí

Pracovníci Krajského úřadu Pardubického kraje provedli kontrolu, při které shledali nedostatky. Důvodem kontroly bylo podezření, že v zařízení se poskytují sociální služby bez registrace. Majiteli soukromého zařízení byla udělena pokuta 10 000 Kč. [23]

2 SENIOŘI A DNEŠNÍ SPOLEČNOST

Obsahem této kapitoly bude problematika seniorů v dnešní společnosti, jejich informační potřeby a vzdělávání seniorů.

2.1 Senioři a informační technologie

Lidé, kteří mají počítač v domácnosti od narození, ho berou jako přirozenou součást. V dnešní době je pro ně naprosto nepřijatelné, aby v domácnosti nebyla alespoň jeden počítač, tablet či chytrý telefon. Pokud s technologiemi vyrůstají, velice obstojně je i ovládají, což je veliký rozdíl oproti seniorům. Dnešní senioři se setkali s těmito technologiemi až v pokročilém věku. Proto se musí učit ovládat je.

Senioři se v tomto dělí na dvě skupiny. Ti, kteří nemají zájem se dále vzdělávat a učit s počítači a internetem. A ti, kteří o to zájem mají a vyhledávají aktivně, kde se mohou vzdělávat a čekávají otevření nových možností (komunikaci s rodinou, čtení denního zpravodajství).

Za uživatele osobního počítače (samostatně či s připojením k internetu) je považován jednotlivec, který použil osobní počítač alespoň v posledních 3 měsících. Použití počítače zahrnuje použití jakéhokoliv soukromého, pracovního, zapůjčeného počítače. Použití internetu je jakákoliv aktivní činnost na internetu (e-mail, stahování, prohlížení webových stránek). [5]

Nárůst využívání PC seniory

V Pardubickém kraji došlo mezi lety 2010 – 2014 v mladší skupině uživatelů (16 – 34 let) pouze o malý nárůst uživatelů PC, a to 8 %. Celkově tedy z 89 % na 97 %. Mezi osobami ve věku 35 – 64 byl zaznamenán nárůst o více než 16 %. V roce 2014 tak v kraji používalo PC 81 % osob ve věku 34 – 64 let a téměř 29% osob ve věku 65 a více let. Nárůst u druhé skupiny osob lze vysvětlit skutečností, že do důchodového věku se postupně dostávají osoby, které získaly zkušenosti s informačními technologiemi zpravidla v zaměstnání a pokračují v používání v penzi. [5]

2.2 Vzdělávání seniorů

Naše vysoké školství nabízí vzdělání jak absolventům středních škol, tak seniorům, kteří si mohou vybrat z více oborů. Senioři mohou využít samostatné projekty, které jsou buď zaštitěny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo aktivitou soukromé organizace (např. domovy seniorů).

- **Univerzity třetího věku** (Univerzita třetího věku – dále jen U3V, je soubor programů celoživotního vzdělávání zaměřeným na vzdělávání osob v postproduktivním věku. Cílem těchto programů je poskytnout seniorům možnost, aby se kvalifikovaně a na univerzitní úrovni mohli systematicky seznamovat s nejnovějšími poznatky v oblasti vědy, historie, politiky, kultury apod. Mimo toho plní univerzity také výraznou sociální funkci a motivuje seniory k další aktivitě), [37]
- **Kurzy, školení v klubech pro seniory** (Senioři ve věku 55+, kteří mají trvalé bydliště v Pardubicích či v blízkém okolí, můžou začít navštěvovat Senior centrum na Pospíšilově náměstí č. p. 1693, nebo některý z klubů seniorů, které se scházejí v klubovnách v ul. Krátká na Slovanech, v ulici Bělehradská ve věžáku, či v ulici E. Košťála na Dubině). Klubů je 26 a jejich rozpis je v tabulce č. 2.[24]

Tabulka č. 2: Kluby seniorů

Kluby	Počet členů	Oblast zájmu
Klub 1	23	Bez společného zájmu
Klub 2	10	Bez společného zájmu
Klub 3	9	Bez společného zájmu
Klub 4	15	Bez společného zájmu
Klub 5	13	Bez společného zájmu
Klub 6	24	Bez společného zájmu
Klub 7	15	Bez společného zájmu
Klub 8	15	Bez společného zájmu
Klub 9	18	Bez společného zájmu
Klub 10	62	Bez společného zájmu
Klub 11	49	Bez společného zájmu
Klub 12	29	Bez společného zájmu
Klub 13	28	Bez společného zájmu
Klub 14	56	Pedagogové
Klub 15	53	Zaměstnanci z obchodů
Klub 16	23	Obyvatelé DS
Klub 17	69	Zaměstnanci letiště
Klub 18	56	Klub turistů
Klub 19	41	Bez společného zájmu
Klub 20	51	Obyvatelé DS
Klub 21	32	Členové Sokola
Klub 22	20	Bez společného zájmu
Klub 23	62	Zdravotníci
Klub 24	33	Vojáci
Klub 25	31	Vojenští civilní zaměstnanci
Klub 26	114	Zaměstnanci Synthesie

Zdroj: [24]

- **Akademie třetího věku** (obdobné jako U3V, mají většinou krátké trvání v délce např. 3 týdnů. Nejvíce těchto akademií pořádá Červený kříž). [1]

Univerzita třetího věku na Univerzitě Pardubice

Přednášky v rámci univerzity třetího věku na Univerzitě Pardubice probíhají již od roku 1999, přičemž organizaci výuky zajišťuje Dopravní fakulta Jana Pernera. Zájem o přednášky přitom vzrostl zejména po jejich převedení z dislokovaného pracoviště v České Třebové do Pardubic. Od roku 2013 byly s ohledem na značný počet zájemců a jejich rozdílné zaměření přednášky rozděleny do dvou ucelených tematických bloků, a to na humanitní a technické vědy. Zaměření výuky na U3V v Pardubicích je velmi pestré, v humanitním bloku lze získat znalosti z oblasti zdravotnictví, historie, filozofie, psychologie či cestování, v technickém bloku pak např. z oblasti dopravy, logistiky, ekonomiky, energetiky, elektrotechniky či ekologie. [5]

Druhy vzdělání

- preventivní (opatření vedoucí k pozitivnímu ovlivnění průběhu stáří a stárnutí),
- anticipační (pozitivní připravenost na změny ve stylu života, hlavně při odchodu do důchodu),
- rehabilitační (znovuobnovování a udržování fyzických a duševních sil, příprava pro další existenci),
- posilovací (rozvoj a kultivace zájmů, potřeb a schopností),
- kompenzační (vzdělávací aktivity kompenzují úbytek sociálních kontaktů),
- aktivizační (začlenění se do současné společnosti),
- komunikační (komunikace s okolím, a tak i s celou společností),
- relaxační (plnohodnotné trávení volného času vedoucí k vnitřní harmonii člověka),
- mezigenerační porozumění (orientuje se na prevenci, ale i řešení mezigeneračního napětí). [34]

2.3 Informační potřeby

Informační potřeba je stav, ve kterém jedinec zjišťuje, že jeho znalost je nedostačující pro splnění určitého cíle, který má. Je to rozdíl ve stávající znalosti o problému, kterou jedinec musí mít, aby vyřešil příslušný problém. [27]

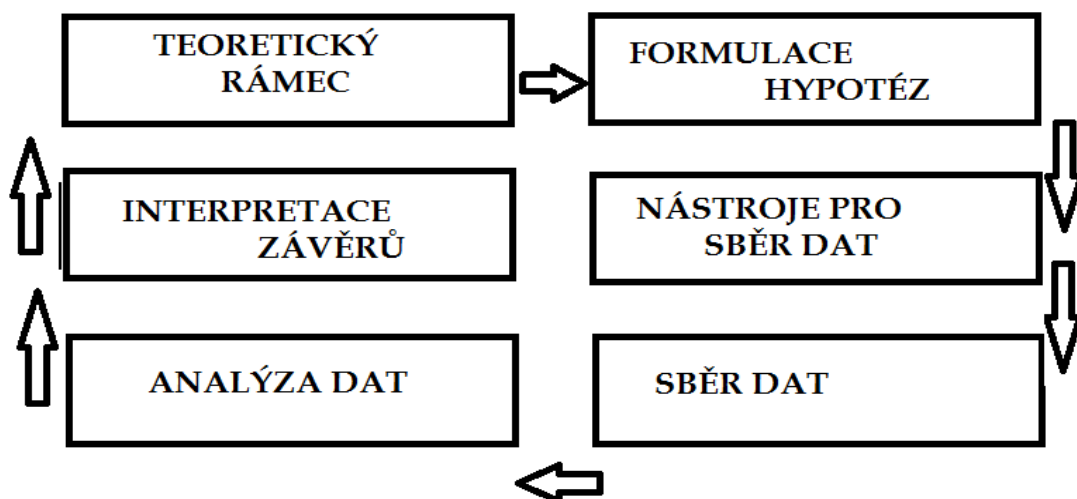
Rozvoj informačních technologií a jejich průnik do všech oblastí společenského života mění informační potřeby lidí. [13]

Zjišťování informačních potřeb je prvním krokem k jejich zajištění. Existují různé sociologické metody[15]:

- a) dotazník,
- b) pozorování,
- c) rozhovor,
- d) studium dokumentů,
- e) experiment.

Empirický výzkum

Empirický výzkum je logický proces zkoumání využívající empirických dat. Tedy samotné provedení výzkumu. [11] Na obrázku č.2 lze vidět schéma empirického výzkumu.

Obrázek č.2: Schéma empirického výzkumu

Zdroj:[11]

Vzhledem k tomu, že výzkum popsany v kapitole III. probíhal mimo jiné i telefonickým dotazováním, vyplynulo z něj, že mezi obecné informační potřeby seniorů patří především základní obsluha telefonu (od jednoduchých telefonů po chytré telefony), tabletů a počítačů. Mezi základní potřeby týkajících se PC a internetu patří práce s elektronickou poštou, přehrávání videí, prohlížení fotografií, sociální sítě (včetně běžného surfování po internetu).

3 MONITORING VYUŽÍVÁNÍ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

SENIORY

Dotazování je jedna z kvantitativních metod výzkumu využívaná zejména ve společenských vědách. Uskutečňuje se pomocí nástrojů (dotazník, záznamový arch) a vhodně zvolené komunikace výzkumníka s nositelem informací, díky nimž řešitel výzkumného projektu získá žádoucí primární údaje. Podle způsobu kontaktování respondenta se metoda dotazování dělí na: [15]

- osobní dotazování,
- písemné dotazování,
- internetové (online) dotazování,
- telefonické dotazování.

Elektronické dotazování – metodologie odvozena od dotazníkové metody a metody rozhovoru.

Šetření probíhalo v období 14. 11. 2016 až 15. 12. 2016. Výsledky byly vyhodnoceny částečně kvantitativně a částečně kvalitativně, a to s ohledem na rozsah výzkumného vzorku a použitých metod.

Dotazy byly pokládány kompetentním osobám, které byly v daném zařízení uvedeni jako osoby pro komunikaci s okolím. Ti, co neodpověděli elektronicky, byli tázáni telefonicky.

3.1 Možnost využití internetu v domovech pro seniory

Vzhledem k uvedenému nárůstu využívání počítačů a internetu seniory v kapitole 2.1 Senioři a informační technologie, jsem provedla následující výzkum. Tento výzkum byl proveden prostřednictvím e-mailového a telefonického dotazování, kde byly osloveny všechny domovy pro seniory v Pardubickém kraji. Položeny jim byly tyto otázky:

1. Kolik seniorů je u Vás ubytovaných?
2. Mají u Vás uživatelé možnost připojení na WIFI?
3. Pokud ano, používají Vaši klienti často počítače či chytré telefony?
4. Pokud ne (máte připojení pomocí pevné linky), dochází vaši klienti do společenské místnosti na společné PC?
5. Co je nejčastějším důvodem používání internetu?

- komunikace s rodinou,
- vyhledávání zpráv, počasí,
- vyhledávání lékařské pomoci,
- vyhledávání zábavy, výplně volného času.

Výsledky dotazování byly zpracovány do tabulky č. 3, v které jsou seřazena všechna zařízení domovů pro seniory v Pardubickém kraji, informace o počtech ubytovaných uživatelů a druhů připojení k internetu.

Tabulka č. 3 – Počet ubytovaných klientů druh připojení k internetu v domovech pro seniory Pardubického kraje

Zařízení	Počet ubytovaných klientů	Připojení
Anděla (sociální družstvo)	13	Žádné
Centrum sociální pomoci města Litomyšl	50	Wi-Fi
Čáslavská Care s.r.o	28	Wi-Fi
Česká katolická charita	54	Žádné
Domov důchodců sv. Zdislavy	76	Pevná linka
Domov důchodců Ústí nad Orlicí	61	Pevná linka
Domov Na Kalvárii s. r. o.	51	Wi-Fi
Domov pro seniory Heřmanův Městec	53	Wi-Fi
Domov pro seniory Sloupnice	107	Wi-Fi
Domov pro seniory U Bažantnice, Heřmanův Městec	164	Wi-Fi
Domov seniorů Drachtinka	74	Wi-Fi
Domov seniorů Seč s. r. o.	21	Wi-Fi
Domov u Fontány, Přelouč	34	Pevná linka
Dům klidného stáří Glossus s. r. o.	53	Pevná linka
Ledax Vysoké Mýto, o. p. s.	58	Pevná linka
Lůžkové a sociální centrum pro seniory, o. p. s.	20	Pevná linka
Naděje o. s., Vysoké Mýto	80	Pevná linka
Senior centrum města Svitavy	39	Pevná linka
Senior centrum Skuteč	79	Pevná linka
Sociální služby Lanškroun	79	Wi-Fi
Sociální služby města Česká Třebová	198	Wi-Fi
Sociální služby města Moravská Třebová	186	Wi-Fi
Domov pro seniory Dubina Pardubice	132	Wi-Fi
Domov pro seniory U Kostelíčka Pardubice	302	Wi-Fi
Svazek obcí AZASS	72	Wi-Fi
Zařízení sociální péče Chocně	63	Pevná linka

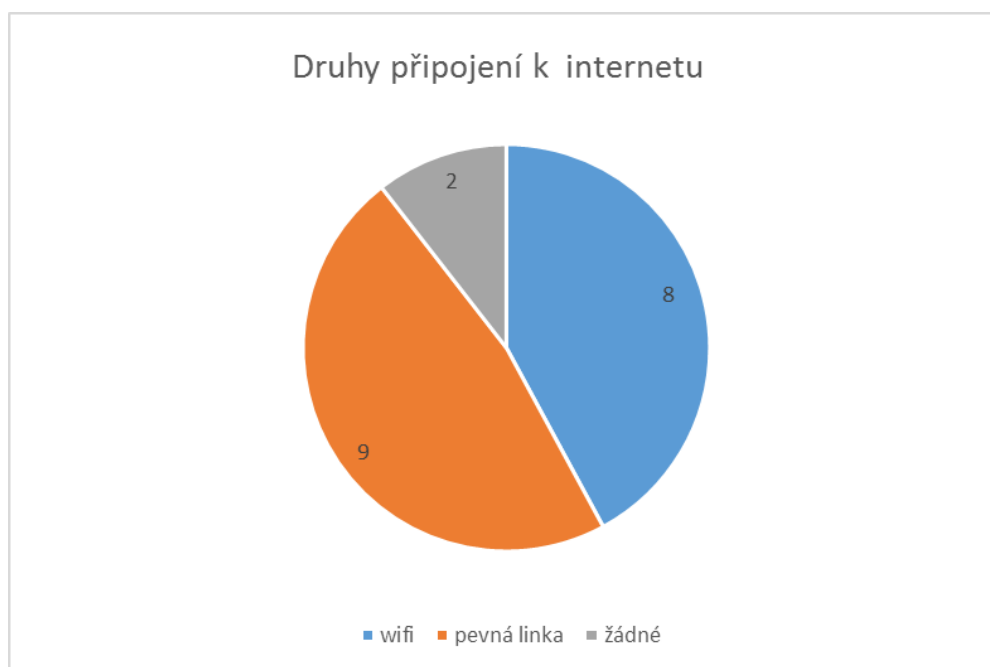
Zdroj: vlastní

V Pardubickém kraji je k 15. 12. 2016 v 26 domovech pro seniory ubytovaných 2 147 uživatelů.

V grafu č. 2 lze vidět, že u dvou respondentů se zjistilo, že nemají pro uživatele žádné připojení k internetu (Anděla – sociální družstvo a Česká katolická charita). Vedoucí pracovníci těchto zařízení to zdůvodňují tím, že uživatelé nikdy neprojeví zájem o tyto služby.

V případě České katolické charity hraje svou roli především fakt, že cílovou skupinou jsou pouze řádové sestry, které oblast informačních technologií příliš nejeví zájem. V dalších devíti zařízeních se připojují uživatelé v počítačové místnosti díky pevné lince. V poslední skupině je osm zařízení, které mají celý areál domova pokrytý Wi-Fi sítí.

Graf č.2 – Druhy připojení k internetu

Zdroj: vlastní

3.2 Porovnání zájmu klientů

Tato podkapitola se zabývá porovnáním poskytovaných služeb v oblasti informačních technologií a zájmem uživatelů o tyto služby.

Tabulka č. 4, která se nachází pod tímto textem, je tabulka zájmu uživatelů. Zájem je rozčleněn do tří kategorií:

1. Zájem žádný,
2. Zájem minimální,
3. Zájem větší.

Tabulka č. 4: Zájem uživatelů

Zařízení	Zájem o internet	Poznámka
Anděla (sociální družstvo)	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Centrum sociální pomoci města Litomyšl	Minimální	WiFi pokrytí na žádost samotných uživatelů.
Čáslavská Care s.r.o	Větší	WiFi pokrytí na žádost samotných uživatelů
Česká katolická charita	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov důchodců sv. Zdislavy	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov důchodců Ústí nad Orlicí	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov Na Kalvárii s. r. o.	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov pro seniory Heřmanův Městec	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov pro seniory Sloupnice	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov pro seniory U Bažantnice, Heřmanův Městec	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov seniorů Drachtinka	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov seniorů Seč s. r. o.	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov u Fontány, Přelouč	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Dům klidného stáří Glossus s. r. o.	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Ledax Vysoké Mýto, o. p. s.	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Lůžkové a sociální centrum pro seniory, o. p. s.	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Naděje o. s., Vysoké Mýto	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Senior centrum města Svitavy	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Senior centrum Skuteč	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Sociální služby Lanškroun	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Sociální služby města Česká Třebová	Žádný	Uživatelé nemají zájem

Zařízení	Zájem o internet	Poznámka
Sociální služby města Moravská Třebová	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Domov pro seniory Dubina Pardubice	Minimální	Minimum jeví zájem.
Domov pro seniory U Kostelíčka Pardubice	Minimální	Minimum jeví zájem.
Svazek obcí AZASS	Žádný	Uživatelé nemají zájem
Zařízení sociální péče Chocně	Žádný	Uživatelé nemají zájem

Zdroj: vlastní

V tabulce č. 5 se nachází čtyři zařízení, v kterých mají senioři zájem o informační a komunikační technologie. Tato zařízení budou dále zkoumána.

Tabulka č. 5: Potřeby seniorů

Zařízení	Definovaná potřeba	Poznámka
Centrum sociální pomoci města Litomyšl	Komunikace, vyhledávání informací	Uživatelé využívají sociální síť, vyhledávání aktualit a zpráv.
Čáslavská Care s. r. o	Komunikace	Uživatelé telefonují přes Skype s rodinou.
Domov pro seniory Dubina Pardubice	Komunikace, vyhledávání informací	Vyhledávání zpráv, informací, kontakt s rodinou.
Domov pro seniory U Kostelíčka Pardubice	Komunikace, vyhledávání informací	Vyhledávání zpráv a kontakt s rodinou.

Zdroj: vlastní

Dotazování probíhalo elektronickou formou a v jedné případě osobní návštěvou v zařízení. Výsledky vyhodnocení dotazování hodnotím jako velice pasivní. Zjistila jsem, že zájem seniorů o využívání internetu a PC, kteří žijí v domovech pro seniory, je velice malý. Většina ostatních uživatelů o využití počítače nemá žádný zájem.

Vzhledem k tomu, že výsledky dotazování vyšly spíše negativně (méně aktivních uživatelů, než jsem podle předpokladů očekávala), rozhodla jsem se vybrat ta čtyři zařízení, kde mají uživatelé aktivní přístup k práci na počítačích. Do užšího výběru tedy zahrnu tato zařízení:

1. Centrum sociální pomoci města Litomyšl,
2. Čáslavská care s. r. o.,

3. Domov pro seniory Dubina Pardubice,
4. Domov pro seniory U Kostelíčka Pardubice.

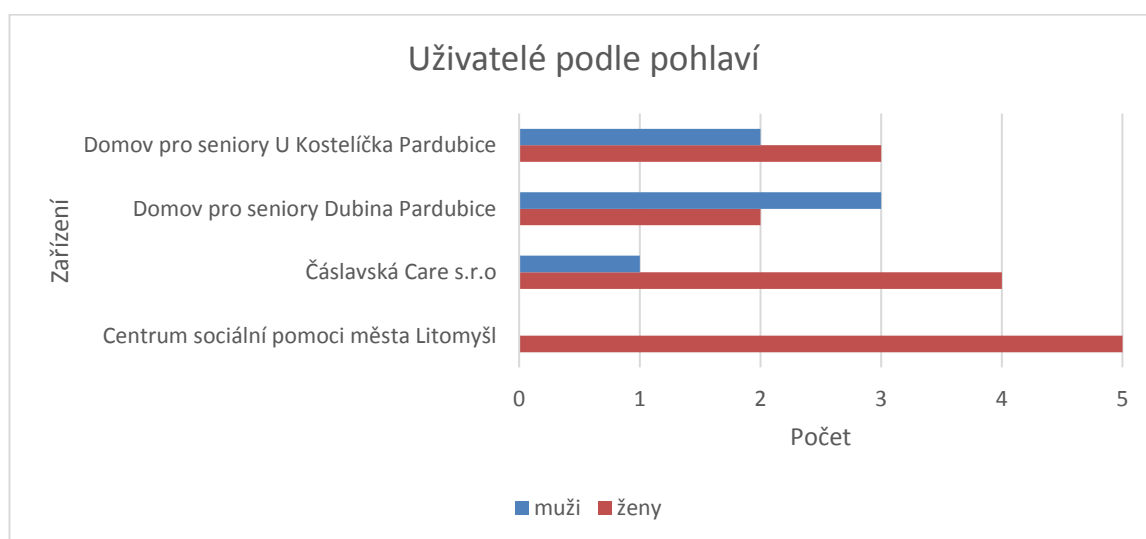
V každém zařízení odpovídalo 5 respondentů. Klienti pro výzkum byli vybráni personálem. Většina skupin respondentů, která byla tázána, byla z genderového hlediska složena rovnoměrně. Pouze za Centrum sociální pomoci města Litomyšl odpovídaly pouze ženy. V zařízeních, ve kterých bylo zjištěno využívání internetu klienty, tato iniciativa vzešla převážně ze strany rodinných příslušníků. Schopnost pracovat s počítačem a internetem opět vzešla ze zájmu a iniciativy rodiny. Hlavním důvodem je převážně komunikace ubytovaných klientů s rodinou. V zařízení Čáslavská Care s. r. o. (Chrudim), ačkoliv jsou tu ubytovaní také klienti s Alzheimerovou chorobou, ovládají senioři speciálně tablety. Rodinní příslušníci naučili seniory posílat fotografie a telefonovat přes aplikaci Skype.

Jeden uživatel z celkového počtu tázaných seniorů má v chytrém telefonu nainstalovanou aplikaci Whatsapp. Přes tuto aplikaci komunikuje se svými dětmi a ostatními seniory (kamarády). Na tuto aplikaci byl nasměrován právě kamarády, se kterými se pravidelně stýká. Komunikují spolu, zasílají si fotografie a nahrávají si zvukové záznamy.

Uživatelé se shodli, že nejlepší způsob ke komunikaci je psaní SMS a telefonování. Někteří stále ještě zasílají také dopisy a pohlednice.

Zájem klientů v aktivních zařízeních

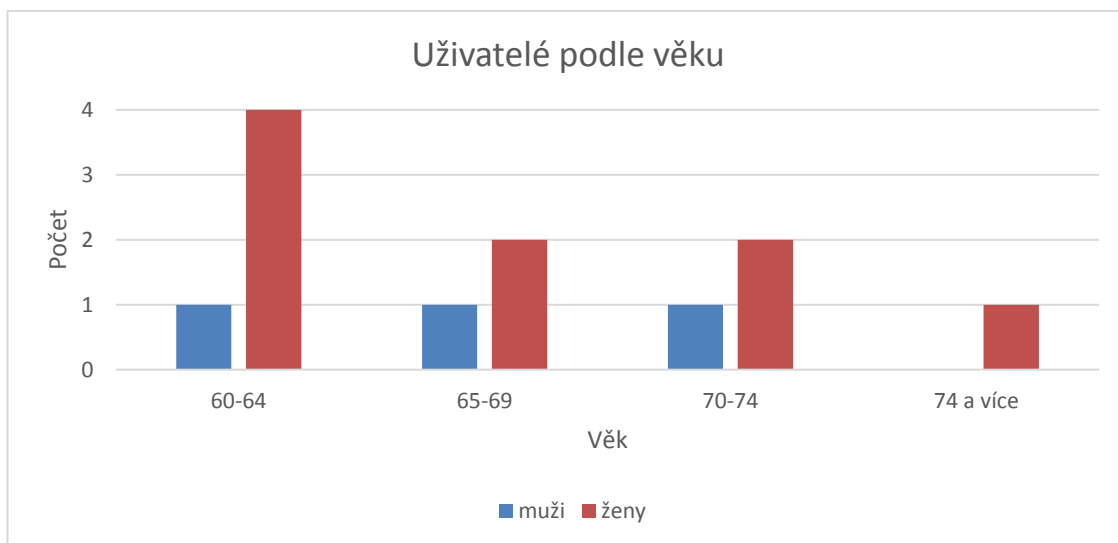
V grafu č. 3 jsou rozdělení uživatelé, kteří se zúčastnili dotazování podle pohlaví, větší zastoupení mají ženy.

Graf č. 3: Uživatelé podle pohlaví

Zdroj: vlastní

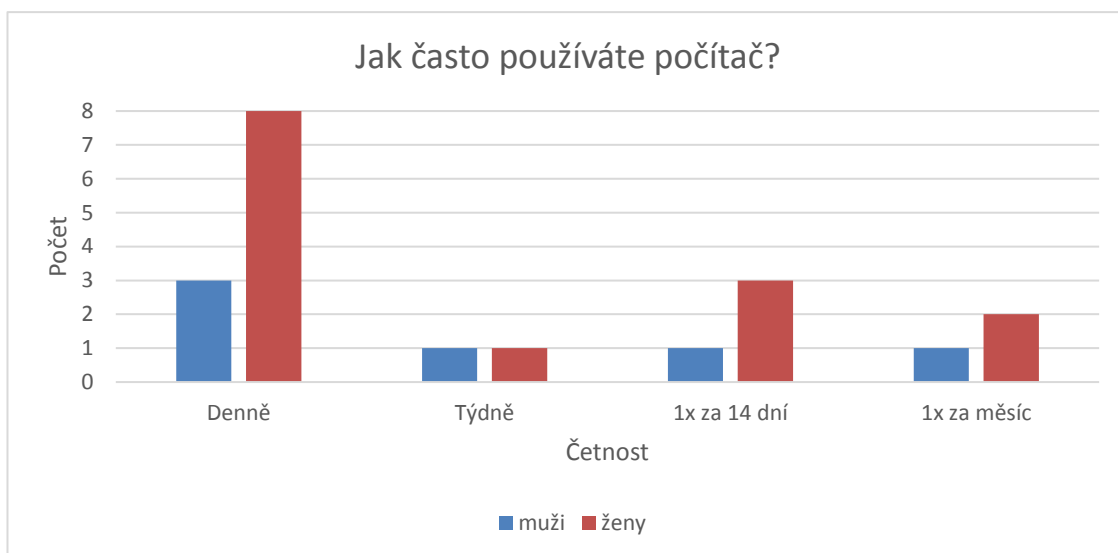
V grafu č. 4 jsou zobrazeni uživatelé podle věkových kategorií. Největší zastoupení mají senioři mladší nebo ve věku 60–64 let. Je patrné, že čím vyšší věk, tím menší zastoupení v užívání PC a internetu věková skupina má.

Graf č. 4: Uživatelé podle věku

Zdroj: vlastní

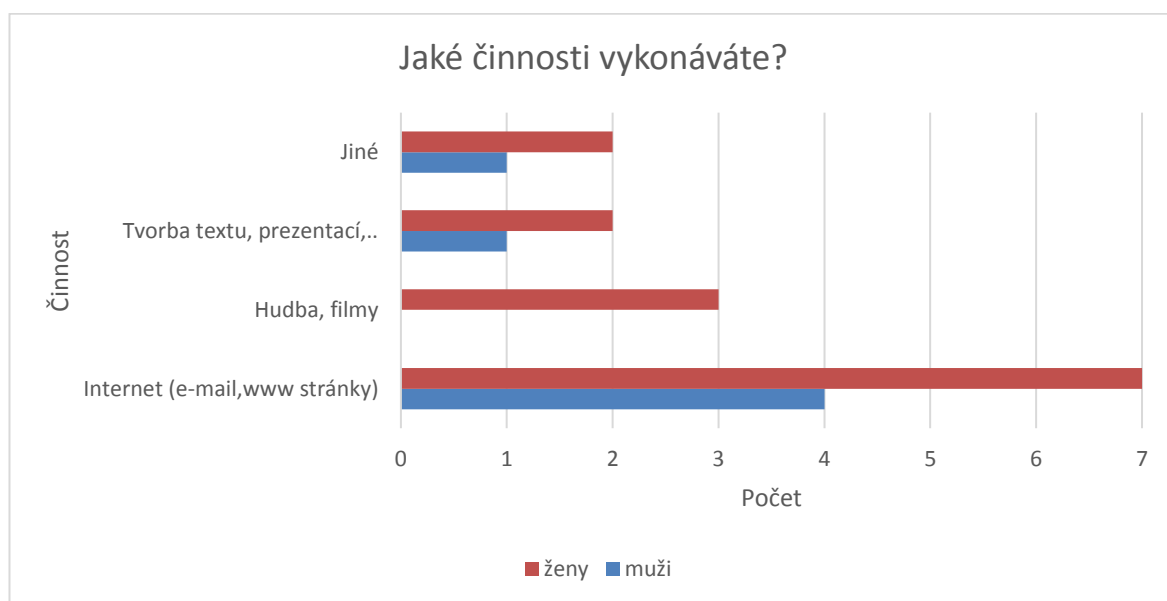
V grafu č. 5 (četnosti užívání PC a internetu) lze vidět, že nejvíce žen užívá tuto techniku denně. Jeden muž a jedna žena užívají PC pouze jednou týdně. Dále je rozdělení nerovnoměrné. U skupiny mužů rozdíl není markantní, což je dáno především tím, že mužů je v průzkumu méně.

Graf č. 5: Jak často používáte počítač?

Zdroj: vlastní

V grafu č. 6 má největší zastoupení, a to počtem 7 žen a 4 mužů, internet (www a e-mail). V kategorii hudba a film jsou zastoupeny pouze respondenti ženského pohlaví.

Graf č. 6: Jaké činnosti vykonáváte?

Zdroj: vlastní

3.3 Závěrečná porovnání

V kapitole 2.1 senioři a informační technologie lze najít informace z ČSÚ, která pojednává o markantním nárůstu zájmu seniorů o informační a komunikační technologie. ČSÚ však zkoumal celý Pardubický kraj, tzn. všechny skupiny seniorů dohromady. Můj výzkum byl zaměřen pouze na seniory ubytované v DS.

Z mého výzkumu v zásadě vzešlo, že zájem seniorů v DS o informační a komunikační technologie je oproti informacím publikovaným ČSÚ z větší části pasivní. Výsledky výzkumu tedy dokázaly, že zájem klientů v domovech pro seniory o využívání počítačů a internetu je menší než prezentované informace vydané ČSÚ. Zájem je opravdu minimální, jelikož do zúženého výběru aktivních zařízení se z 26 domovů pro seniory dostala pouze 4 zařízení. Ze 4 zařízení se z každého DS zúčastnilo dotazování 5 respondentů, složení odpovídajících respondentů bylo z hlediska zastoupení dle pohlaví vyvážené.

ČSÚ prezentuje zvýšení zájmu seniorů o informační a komunikační technologie a naproti tomu v mé bakalářské práci vychází opak. Mimo výše uvedené lze konstatovat, že od roku 2013 se dle Benchmarkingové databáze Krajského úřadu Pardubického kraje ukazuje, že do pobytových služeb domovů pro seniory jsou díky strategii kraje přijímáni klienti ve zhoršeném

zdravotním stavu (tedy s vyšším příspěvkem na péči). Jedná se tedy o klienty přestárlé, klienty s vysokou mírou potřeb, kteří tedy vzhledem ke svému fyzickému stavu mnohdy ani informační technologie využívat nemohou nebo se s nimi dosud nikdy neseťkali.

Dle mého subjektivního hodnocení data z ČSÚ jsou komplexnější. Zahrnují celý Pardubický kraj a všechny věkové kategorie seniorů. Oproti tomu v mém pozorovaném vzorku jsou zahrnuti klienti vysokého věku a závislosti na péči.

Při řešení problematiky seniorů a jejich dalšího vzdělávání jsem zjistila, že senioři o tuto problematiku mají minimální zájem. Ve většině jsou spokojeni se svým současným stavem dosažených znalostí a nechtějí své znalosti dále rozšiřovat a prohlubovat.

ZÁVĚR

V první kapitole bylo cílem popsat proces stárnutí, kvalitu života seniorů, potřeby seniorů, vysvětlit rozdíl mezi geriatrií a gerontologií. Hlavním bodem v první kapitole bylo vysvětlení a popsání Sociální politiky v České republice a sociálních služeb, jak obecně v celé České republice, tak konkrétně pouze v Pardubickém kraji. Druhá část byla věnována problematice Senioři a dnešní společnost, v které bylo blíže specifikováno vzdělávání seniorů, informační potřeby a informační a komunikační technologie. Třetí část obsahuje monitoring využívání informačních a komunikačních technologií seniory, možnosti využití internetu v domovech pro seniory a závěrečná porovnání zájmu klientů.

Výsledky výzkumu mne překvapily. Očekávala jsem, že bude více aktivních seniorů v DS. Je to nejspíše tím, že jsem generací užívající PC od útlého věku a neaktivnost ostatních obyvatelů ČR v této oblasti mne překvapila. Dalším faktorem je také to, že mám kolem sebe více seniorů, kteří jsou aktivní a pracují s výše uvedenými technologiemi.

Na základě vyhodnocení dotazování lze říci, že senioři ubytovaní v domovech pro seniory na území celého Pardubického kraje o internetové využití informačních a komunikačních technologií nemají zájem. Z celkového počtu 26 zařízení, jsou pouze 4 zařízení s aktivnější skupinou seniorů. Vždy tato aktivita vznikla ze strany rodiny, kdy vyžadovali komunikaci přes internet. Nejčastěji tedy senioři telefonují a posílají fotografie přes aplikaci Skype a někteří jsou zaregistrovaní na sociální síti.

Podle výsledků, které mi z výzkumu vzešly, se domnívám, že stanovený cíl práce byl splněn.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] AKADEMIE BRNO. *Akademie třetího věku v Brně* [online] 2014, [2014-08-08]. Dostupný z: <http://www.a3vbrno.cz>
- [2] CENTRUM PRO SENIORY. *Domov pro seniory Chrudim* [online] 2015, [2016-11-12] Dostupné z: <http://www.domovsenioruchrudim.cz/>
- [3] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Domácnosti seniorů* [online]. 2011 [2016-11-30]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/6b004993af>
- [4] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Příjmy domácností podle postavení osoby v čele domácnosti [tabulka]. In: Český statistický úřad [online]. [Praha]: Český statistický úřad. [cit. 2016-12-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/domovyproseniory>
- [5] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Senioři v Pardubickém kraji [online]. In: Český statistický úřad. Praha, 2014 [2016-11-03]. Dostupný z: <http://www.csu.cz/obyvatelstvo/seniori>
- [6] DEMOGRAFICKÉ STÁRNUTÍ ČR. Demografie, [online], 2014, [2017-01-01]. Dostupný z: http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=824
- [7] DOMOV SENIORŮ ÚVALY. *Odlehčovací služby* [online], 2014, [2017-01-01]. Dostupný z: <http://www.dsuvaly.cz/odlehcovaci-sluzby>
- [8] ECONOMIA a. s. Věk odchodu do důchodu. [online]. Praha: Economia a. s., [2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.aktualne.cz/wiki/finance/vek-odchodu-do-duchodu-tabulka/r~i:wiki:1878/>
- [9] GALVAS, Zdeněk. *K problematice kvality života TZP seniorů*. [online]. [2017-01-01]. Dostupné z WWW: <http://www.brailnet.cz/sons/docs/tl99/01.html>
- [10] HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Fenomén stáří*. Vyd. 2., Praha: Havlíček Brain Team, 2010. ISBN 978-80-87109-19-9.
- [11] HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0219-6.
- [12] HOLMEROVÁ, Iva, Božena JURAŠKOVÁ a Květuše ZIKMUNDOVÁ. *Vybrané kapitoly z gerontologie*. 3., přeprac. a dopl. vyd. Praha: EV public relations, 2007. ISBN 978-80-254-0179-8.

- [13] KNIHOVNY PRO EVROPU. In: *Informace pro knihovny: Dokumenty a doporučení ÚKR ČR* [online]. Praha: Ministerstvo kultury ČR, 2012 [2017-01-01]. Dostupné z: knihovnam.nkp.cz/docs/koncepce2011-14/Koncepce_PIK_Rozp.doc
- [14] KOTOUS, Jan, Gabriela MUNKOVÁ a Martin ŠTEFKO. *Obecné otázky sociální politiky*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2013, 169 s. Ediční řada Ústavu státu a práva AV ČR. ISBN 978-80-87439-08-1.
- [15] KRAJČÍK, Štefan, L. Hegyi. Klinické a sociálne aspekty ošetrovania starších ľudí. *Geriatrics*. 2001, ročník 7., vydání 3., 139. ISSN 13351850.
- [16] KRAJSKÝ ÚŘAD PARDUBICKÉHO KRAJE, *Katalog sociálních služeb* [online]. 2011 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.socialnisluzbypk.cz/vyhledavani/>
- [17] LADARA – AGENTURA DOMÁCÍ PÉČE. *Co je to pečovatelská služba* [online], 2011, [2016-10-26]. Dostupný z: <http://www.ladara.eu/p/pecovatelska-sluzba/55>
- [18] MASLOW, A. H. Theory of human motivation. In *Psychological Review*. Vol. 50, Issue 4, 1943, s. 370-396.
- [19] MATOUŠEK Oldřich a kol. *Základy sociální práce*, Praha: Portál, 2001, s. 309, ISBN: 80-7178-473-7
- [20] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Sociální služby. [online] 2015, [2017-01-01]. Dostupné z: www.mpsv.cz/socialnisluzby
- [21] MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Aktivní a zdravé stárnutí* [online]. 2014 [cit. 2016-12-01]. Dostupné z: <http://www.framprojekt.eu/aktivni-starnuti>
- [22] MÜHLPACHR, Pavel. *Schola gerontologica-sociální nutnost postmoderní společnosti*. 1. vyd. Editor Pavel Mühlpachr. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005, 314 s. ISBN 80-210-3838-1
- [23] NÁDVORNÍKOVÁ, Iveta. Pohodlí u Litomyšle. In: www.denik.cz [online]. Praha, 2015 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.denik.cz/pardubicky-kraj/zahadna-umrti-senioru-zena-zazaluje-soukromy-domov-vini-ho-ze-smrti-otce-2012031.html>
- [24] OSN Praha. *Mezinárodní den seniorů* [online], 2014, [2016-11-30]. Dostupný z: www.osn.cz/mezinarodni-den-senioru
- [25] PACOVSKÝ, Vladimír. *Gerontologické minimum*. Praha: Institut pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů, 1988. Knižnice Institutu pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů v Praze. 1998, s. 8

- [26] PŘEHNAL, Jaroslav a výbor ČGGS. *Koncepce oboru geriatry, dopracování*, Praha 2001, z www.mzcr.cz, 2006
- [27] PŘÍBRAMSKÁ, Ivana. *Úvod do informačního chování* [online]. Praha: Ústav informačních studií a knihovnictví v Praze, 2008 [2017-01-01]. Dostupné z: http://texty.jinonice.cuni.cz/studijni-texty/pribramska-ivana/pribramska_01.pdf/view
- [28] REGISTR SOCIÁLNÍCH SLUŽEB. *I-registr* [online]. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.iregistr.mpsv.cz>
- [29] ŘEZANKOVÁ, Hana. *Analýza dat z dotazníkových šetření: 2. vyd.* Praha: Professional Publishing, 2010, 217 s. ISBN 978-80-7431-019-5.
- [30] SMETÁKOVÁ, Michaela. *Kluby seniorů*, Pardubice [online]. Pardubice, 2015 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu/urad/radnice/odbory-magistratu/odbor-skolstvi-kultury-a-sportu/seniori/kluby-senioru/>
- [31] SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA PARDUBIC, *Denní stacionář Slunečnice*, [online].2015, [2016-11-12]. Dostupné z: <http://www.ssmpe.cz/index.php/dss>
- [32] SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA PARDUBIC, *Domov pro seniory Dubina*. [online].2015, [2016-11-12]. Dostupné z: <http://www.ssmpe.cz/index.php/dpsd>
- [33] SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA PARDUBIC. *Kluby seniorů* [online], 2015, [2015-01-02]. Dostupný z: <http://www.socialni-sluzby.cz/senior-klub.php>
- [34] SPRAVEDLIVÝ MEZI SENIORY, O. P. S., *Vzdělání seniorů* [online]. 2014, [2017-01-01]. Dostupný z: <http://www.mezi-seniory.cz/kontakt>
- [35] STUART-HAMILTON, Ian. *Psychologie stárnutí.*, 1.vyd. Praha: Portál, 1993, s.319, ISBN 80-7178-274-2
- [36] TOMEŠ, Igor. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 439 s. ISBN 978-807-3676-803
- [37] UNIVERZITA KARLOVA, *Univerzita třetího věku* [online], 2015, [2016-12-12]. Dostupný z: <http://www.cuni.cz/UK-51.html>
- [38] ZÁKLAD O VYTVÁŘENÍ DOTAZNÍKU [online]. 2007 [2016-12-17]. Dostupné z: <http://www.dotaznik-online.cz/zaklady-dotazniku.htm>
- [39] Zákon č. 108/2006 Sb. ze dne 31. 3 2006, o Sociálních službách, § 34. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2006

[40] Zákon č. 108/2006 Sb. ze dne 31. 3. 2006, o Sociálních službách, § 3 písm. a). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2006

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Sociální služby města Pardubic

Příloha A

a) Pečovatelská služba

- Anděla - sociální družstvo,
- Bytový dům s pečovatelskou službou Žamberk,
- Centrum sociální péče města Ústí nad Orlicí - Pečovatelská služba ,
- Centrum sociální péče města Žamberk,
- DOMOV Bystré, o.p. s, Bystré u Poličky,
- Domov na Kalvárii s.r.o., Jevíčko,
- Domov Simeon, Horní Jelení,
- Dům klidného stáří, Svratouch,
- Dům pečovatelské služby, Prachovice,
- Dům s pečovatelskou službou Penzion Polička,
- Dům s pečovatelskou službou, Dolní Dobrouč,
- Dům s pečovatelskou službou, Heřmanův Městec,
- Dům s pečovatelskou službou, Chrast,
- Dům s pečovatelskou službou, Kameničky,
- Dům s pečovatelskou službou, Letohrad,
- Dům s pečovatelskou službou, Nasavrky,
- Farní charita Dolní Újezd,
- Charitní pečovatelská služba Letohrad,
- Charitní pečovatelská služba Litomyšl,
- Charitní pečovatelská služba Ústí nad Orlicí,
- Charitní pečovatelská služba, Svitavy,
- Kamilka s.r.o., Pardubice,
- Město Brandýs nad Orlicí,
- Město Březová nad Svitavou,
- Město Vysoké Mýto, odbor sociálních služeb,

- Obec Vysočina,
- Patronátní pečovatelská služba POMOCNÍK, Pardubice,
- Pečovatelská služba - učiliště Chroustovice,
- Pečovatelská služba Chrudim,
- Pečovatelská služba Chvaletice,
- Pečovatelská služba Luže,
- Pečovatelská služba Pardubice,
- Pečovatelská služba PETRKLÍČ, Česká Třebová,
- Pečovatelská služba Ronov nad Doubravou,
- Pečovatelská služba Slatiňany,
- Pečovatelská služba Třemošnice,
- Pečovatelská služba města Proseč,
- Pečovatelská služba, Česká Třebová,
- Pečovatelská služba, Jablonné nad Orlicí,
- Pečovatelská služba, Jevíčko,
- Pečovatelská služba, Přelouč,
- Senior centrum města Svitavy s.r.o. - pečovatelská služba,
- Senior centrum Skuteč,
- Sociální služby Králicka,
- Sociální služby Lanškroun - pečovatelská služba,
- Sociální služby města Moravská Třebová,
- Svazek obcí AZASS, Polička,
- Zařízení sociální péče Choceň,

b) Odborné sociální poradenství

- Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.,
- Centrum pro zdravotně postižené a seniory Pardubického kraje, o.p.s.,
- Domov důchodců Ústí nad Orlicí,

- Domov u fontány - Poradna pro seniory a seniorské záležitosti, Přelouč,
- Most pro o.p.s., Hlinsko v Čechách,
- Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, z. s.,
- Občanská poradna Chrudim,
- Občanská poradna Pardubice, z. s.,
- Občanská poradna Ústí nad Orlicí,
- Občanská poradna, Polička,
- Poradna pro rodinu Pardubického kraje,
- Středisko sociálních služeb Salvia.

c) Domovy pro seniory

- Česká katolická charita Charitní domov Mendryka,
- Domov důchodců sv. Zdislavy, Červená Voda,
- Domov důchodců Ústí nad Orlicí,
- Domov na Kalvárii s.r.o.,
- Domov Na Skalce Litomyšl,
- Domov Pod Školou Litomyšl,
- Domov pro seniory Dubina Pardubice,
- Domov pro seniory Heřmanův Městec,
- Domov pro seniory LEDAX, Vysoké Mýto,
- Domov pro seniory Sloupnice,
- Domov pro seniory U Kostelíčka Pardubice,
- Domov seniorů Drachtinka,
- Domov seniorů Seč,s.r.o.

d) Domovy se zvláštním režimem

- Dům klidného stáří Glossus s.r.o., Luže,
- Dům pokojného stáří Naděje Vysoké Mýto,

- Senior centrum města Svitavy s.r.o.

e) Denní stacionáře

- Denní stacionář Pohoda Chrudim

f) Osobní asistence

- Česká abilympijská asociace Pardubice,
- Farní charita Chrudim,
- HEWER - osobní asistence pro Pardubický kraj,
- Charitní služba osobní asistence na Pardubicku,
- Oblastní charita Nové Hrady u Skutče,
- Osobní asistence Ústí nad Orlicí.

g) Odlehčovací služby

- Domov důchodců Ústí nad Orlicí - Respitní péče,
- Charitní odlehčovací služby Červánky, Pardubice,
- Léčebna dlouhodobě nemocných Rybitví,
- Respitní péče Jindra, Litomyšl,
- Sociální služby Lanškroun.

h) Centra denních služeb

- Ruka pro život o.p.s., Litomyšl,
- Sociálně aktivizační služby pro seniory,
- Světlanka - centrum denních služeb Svitavy.